

Certificeret industriskovbrug, smuk natur og rådne fisk

Ekskursion til Svenska Cellulosa Aktiebolaget med DSL, DFF og ProSilva

Efter en times kørsel fra lufthavnen kom vi til hytten, hvor vi skulle bo. Midt i det hele og dog langt fra alting. Uden strøm eller vand. Men så smukt, at det ikke betød noget. Der var nok at tage sig til. Vi kunne høre stilheden. Alle de små puslende og hviskende lyde, som drukner i hverdagens larm. Her sad vi ved en spejlblank skovsø. Senere var der enkelte, der hoppede i efter en tur i saunaen. Det lød som kanonslag. I det fjerne var snurren og plop fra en lystfiskers kast. Ellers ingenting.

Det var Sverige, når det er bedst. Ingen konflikter i luften. Ingen krig mellem skovbrug og naturhensyn. Alle blev vi på et øjeblik ladet op til at se på skovene med et frisk og åbent sind. ProSilva havde i samarbejde med DFF og DSL sat fokus på det certificerede private svenske industriskovbrug. *Palle Madsen* fra Skov & Landskab holdt sammen på gruppen af danskere, og *Louise Hjelmroth*, nu Københavns Kommune, havde været ansat på stedet og kunne derfor bidrage med både erfaringer og lokalkendskab. SCA (Svenska Cellulose Aktiebolag) var de gode værter, som både sørgede for de smukke rammer og et solidt fagligt indhold i to dage midt i juni.

Alle vi danske skovfolk blev kørt grundigt rundt i de store skove øst for Sundsvall. Ved byen, hvor de store elve tidligere flød med tømmerflåder at træ-

stammer, og hvor modige skovarbejdere stod og ledte træet til områdets cellulosefabrikker ved kysten. Har du som jeg rundet de 50 år, har du helt sikkert set stammerne i elvene i din barndoms geografibøger. Nu er elvene tomme for træ, og stammerne fylder i stedet lastvognene på de store veje.

Udfordringer med FSC-certificeringen

SCA er den største private skovejer i Europa. De forvalter 2,6 mio. ha skov, hvor 2 mio. ha bruges til produktion. SCA leverer primært træ til egne træ-industrier, og slutprodukterne er i højere grad cellulose-baserede hygiejneartikler end tømmer. Skogvårdschef *Pelle Gemmel* indledte turen med i spøg at påpege, at skovbrugets

Turen kunne have været både inspirerende og udviklende for mange flere ansatte i dansk skovbrug med interesse for mere effektive produktionssystemer.

SCA er Europas største private skovejer.

slutbrugere faktisk mere var kvinder med inkontinens end bygningskonstruktører og snedkere. Cellulosen er vigtig, og derfor var opmærksomheden under turen mere rettet mod produktiviteten end mod tømmerkvaliteten.

Der drives FSC-certificeret skovbrug, og SCAs skove og arbejdsrutiner er derfor interessante at se nærmere på. Ikke blot fordi alt er større i Sverige, men også fordi konflikter og udfordringer bliver mere tydelige i stor skala. SCA har omkring 500 ansatte, og dertil kommer alle dem, der efter aftale og på kontrakt udfører arbejde i skovene. Der hugges årligt omkring 4,5 mio. kubikmeter fastmasse.

I 2010 blev 19.600 ha skov afdrevet og 17.700 ha tyndet. Træet fra udtyndingen udgjorde ca. en sjettedel af den samlede huggede masse.

Men vigtigst af alt er udfordringerne med FSC-certificeringen. For hvordan klarer SCA at leve op til kravene? Eller som nogen sikkert kunne ønske at vide - hvad koster det? Det spørgsmål kan jo tages med det samme. Der var nemlig ikke noget klart svar.

Men hvorfor spørge som prisen, når der ikke er nogen vej udenom? SCA formulerede det senere lidt anderledes. Man så faktisk en valgmulighed. FSC er ikke lette at gøre tilfredse, og de bliver mere krævende. SCA spiller derfor på to heste med certificering under både FSC og PEFC. Hvis forbrugerne er ligeglade, kan man i SCA godt se en fordel i alene at benytte PEFC frem for også at skulle leve op til kravene i FSC. Men så langt er man ikke endnu.

Rundt om hele processen

Hvordan er så det naturnære skovbrug, man driver? For det første fældes man ikke bare skoven i store flader. Der efterlades træer - døde træer, levende træer (typisk løvtræer), grupper af træer og træer, der fældes i så stor højde, at der står en høj stub, som med tiden bliver hjemsted for bl.a. svampe, insekter og senere fugle. Ikke altid lige kønt, men dog bedre end en bar mark med hugstaffald.

Når man først har hørt forklaringen på, hvorfor det ser sådan ud, så vænner man sig til det markante billede med de høje stubbe og de små tætte »klumper« af løvtræer på den bare mark.

Der sørges også for, at der kommer ny skov. Genplantning planlægges to til tre år før afvikling, og der er tre måder: Plantning med forædlede planter, selvforryngelse med selvsåning fra frøtræer eller såning. Der er jordbearbejdning overalt, hvor det er teknisk muligt. To år efter plantning, fire år efter såning og fem år efter selvforryngelse (dvs. jordbearbejdningen) efterses og efterbedres arealet.

Rundvisningen kom rundt om hele processen fra tynding, planlægning af afdrift, produktion af planter, plantning, industrien og den samlede overordnede planlægning af hele forløbet. Ingen tvivl om, at SCA gerne ville vise det hele, der var ikke noget

at skjule, og det var imponerende at følge det gigantiske system bag skovdriften.

Storskala i Sverige

Der var mange highlights på turen, og mange både interessante og ind imellem lidt langhårede diskussioner. Helhedsindtrykket af turen var, at SCA har en systematisk, næsten videnskabelig og samtidig meget praktisk orienteret tilgang til skovdrift. Ingen tvivl om, at turen kunne have været både inspirerende og udviklende for mange flere ansatte i dansk skovbrug med interesse for mere effektive produktions-systemer.

Også rammen var imponerende. Man skal selvfølgelig huske styrken i at arbejde i et så stort selskab, hvor skovbruget er lagerhallen til egne produktionsanlæg, og egen planteskole leverer de mange millioner planter til gentilplantingen. Alt dette gør det lettere at overskue planlægningen og være effektiv.

Enkeltheden var også slående. Ud over skovfyr, gran og birk var der kun den store »nye« træart Contorta. Intet andet kom på tale, selv om Palle Madsen gentagne gange spurgte til nye træarter. Det var der ikke brug for endnu. Man frygtede ikke masseødelæggelser ved at lægge alle æg i så få kurve. Hvis de store insektangreb, som man ser i Canada, kom til Sverige, vil SCA ikke afvise, at man vil overveje nytænkning inden for trævalget, men indtil videre er

det business as usual. Lige nu er udfordringen at håndtere omfattende tilplantning for år tilbage, som gav en meget skæv aldersklassefordeling for Contortafyren.

Turen blev sluttet af på planteskolen, hvor millioner efter millioner af containerplanter stod i kæmpemæssige drivhuse og ventede på at blive til puttet i jorden og blive til skov. Selvfølgelig planter fra egne frøbevoksninger med de bedste forudsætninger for at producere optimalt i det nordsvenske klima.

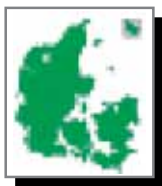
At der den sidste dag var indlagt en køretur på flere timer, for at give os alle sammen et indtryk af afstandene i områdets skove, var kun med til at styrke et billede af kolossale dimensioner, hvor medarbejderne samtidig skal rumme den detaljering, der er nødvendig for at sikre det bedste udgangspunkt for lokale hensyn til den biologiske mangfoldighed og certificering.

Trods stor ros til hele arrangementet skal det nævnes, at kollektiv fodring af hele flokken med »surstrømning« ikke faldt i lige god jord hos alle deltagerne. Men selv med disse rådne fisk i frisk erindring op til flere dage efter var det en klar succes. Flot tilrettelagt og bestemt en oplevelse ●

Turens rammer var imponerende, men der var alligevel et enkelt minus for nogle...

Maskinskovning, rådgivning og køb af nåletræ

Vedskov

Træsalg og Skovservice
www.vedskov.dk

Entreprenørarbejde tilbydes:

Maskinskovning	13 stk. Timberjack og Silvatec i alle størrelser
Udkørsel	10 stk. Timberjack og Silvatec i alle størrelser
Kvas rydning.	Gummiged med kvasgrab
Oprilning til plantning	Gummiged med opriller
Rod- og grenknusning eller Knusning af juletræer	Ahwi 580 med 300 hk traktor
Knusning af rabatter.	Kranmonteret 120 cm knuser
Plantning	Maskinelt eller manuelt
Plantehuller.	Bor
Sprøjtning	Tågesprøjtning
Flislugger.	Selvkørende
Fældebunkelægning.	Timberjack 870
Reparation af vej	Gravemaskine
Udgravning i søer udføres	

Køb og salg af nåletræ:

Langtømmer	Special effekter:
Korttømmer	Flagstænger
Emballagetræ	Pæle og rafter
Kassetræ	Lærk og Douglas
Brænde også af løvtræ	Troldhede træ
Cellolusetræ	

Planter sælges i alle størrelser og sorter til fordelagtige priser

Brænde sælges 3 m stykker eller savet og flækket

Skovfogedrådgivning tilbydes

Høje priser gives – Kvalitet i højsædet

Skoventreprenør Peter Laursen, 86875126/40583826/22118072
Vedskovvej 6, 8883 Gjern
www.vedskov.dk • mail@vedskov.dk